

Університет імені Альфреда Нобеля

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

ПРЕЗИДЕНТ
ГОЛОВА ПРИЙМАЛЬНОЇ
КОМІСІЇ Б.І. ХОЛОД
2019 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ НА ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

зі спеціальності 051 Економіка

Дніпро
2019

Програма фахового вступного екзамену зі спеціальності 051 Економіка /
Б.І. Холод, В.А. Ткаченко, С.В. Дубінський. – Дніпро: Університет імені
Альфреда Нобеля, 2019. – 9 с.

Укладач:

Б.І. Холод, доктор економічних наук, професор;

В.А. Ткаченко, доктор економічних наук, професор;

С.В. Дубінський, кандидат економічних наук, доцент.

Затверджено на засіданні приймальної комісії, протокол №1 від 17.01. 2019 р.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри економіки та моделювання бізнес-процесів, протокол №5 від 18.12.2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Структура фахового екзамену.....	3
3. Змістова програма вступних випробувань	4
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	4
4. Приклад типової практичної ситуації.....	6
5. Література.....	7

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою фахових вступних випробувань є встановлення рівня знань та умінь осіб, які виявили бажання навчатися в аспірантурі за спеціальністю 051 «Економіка» та виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

До випробувань допускаються особи, що мають ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за спорідненими спеціальностями «Економіка підприємства (за видами економічної діяльності)», «Управління персоналом та економіка праці», а також особи, що здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншою спеціальністю.

Програма фахового екзамену охоплює дисципліни:
національна економіка,
економіка підприємства.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних фахових випробувань на навчання в аспірантурі екзаменаційна комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу.

Вступні випробування проводяться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання в аспірантурі. Під час екзамену вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

2. СТРУКТУРА ФАХОВОГО ЕКЗАМЕНУ

Фаховий екзамен складається з двох частин:

- 1) теоретична частина, яка передбачає перевірку засвоєння теоретичного матеріалу у формі відповідей на два питання із зазначених дисциплін;
- 2) практична частина, яка передбачає письмове розв'язання типового професійного завдання.

Практична частина містить типові професійні завдання за змістовими модулями, що імітують умови (ситуації) практичної діяльності.

3. ЗМІСТОВА ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ «Національна економіка»

1. Структура національної економіки, структурна політика та механізми її реалізації.
2. Структура національної економіки за видами економічної діяльності.
3. Державна регіональна політика.
4. Регіональна структура економіки та її види.
5. Сутність та види структурних пропорцій в економіці.

6. Національна стратегія розвитку економіки.
7. Теорії економічного зростання.
8. Державна політика у сфері економічного зростання, посилення ролі держави, адміністративна реформа.
9. Система показників кількісних змін економічного розвитку.
10. Моделі економічного зростання.
11. Економічний потенціал, його показники, основні фактори та показники економічного зростання.
12. Принципи і напрями державної інвестиційної та інноваційної політики структурних перетворень.

Розділ «Економіка підприємства»

1. Конкуренція та конкурентоспроможність підприємства на внутрішньому ринку, необхідність розробки стратегій конкуренції.
2. Конкурентний статус підприємства, методи визначення, фактори та показники, що визначають конкурентоспроможність підприємства.
3. Сутність ресурсів і активів підприємства.
4. Характеристика матеріальних і нематеріальних активів підприємства.
5. Роль нематеріальних активів, їх оцінка та амортизація.
6. Оборотні та необоротні активи в системі функціонування підприємства, узагальнення активів і капіталу в балансі підприємства.
7. Основні засоби, їх класифікація та оцінка.
8. Методи амортизації основних засобів та їх обґрунтування.
9. Поняття «виробничого потенціалу підприємства», його основні складові та загальні характеристики.
10. Методика розрахунку і аналізу використання потужності підприємств.
11. Персонал підприємства, його склад та структура. Визначення чисельності персоналу на підприємстві, показники руху персоналу.
12. Кадрова політика підприємства, поняття мотивації, її зміст і види.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

4.1. Для конкурсного відбору при прийомі на навчання в аспірантурі проводяться вступні іспити за фаховими дисциплінами відповідно до програм вступних випробувань.

Фахове випробування має на меті визначити встановити відповідність рівня знань та практичної підготовки претендентів до вирішення науково-дослідних, науково-педагогічних та управлінських професійних завдань за спеціальністю 051 Економіка.

В процесі іспиту комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.

2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.
3. Обсяг знань з економіки.

Оцінка за результатами вступного екзамену виставляється за 100-бальною шкалою.

4.2. Особи, які одержали ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися в аспірантурі за спеціальністю 051 Економіка складають додатковий фаховий екзамен з основ економіки та менеджменту.

Додатковий фаховий екзамен має на меті встановити можливість випускників інших спеціальностей навчатися за зазначеною програмою.

Оцінка за результатами додаткового фахового екзамену виставляється за 100-бальною шкалою.

4.3. При підрахунку конкурсного балу для осіб, зазначених у п. 4.2 враховується середня оцінка, одержана за фаховий екзамен та додатковий фаховий екзамен.

4.4. Для вступників на навчання в аспірантурі обов'язковим є складання вступного екзамену з іноземної мови. Оцінка за результатами вступного екзамену виставляється за 100-бальною шкалою.

4.5. Для вступників на навчання в аспірантурі за відповідною спеціальністю конкурсний бал обчислюється як сума результату фахового випробування та вступного екзамену з іноземної мови.

4.6. Для вступників, які одержали ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, при зарахуванні на навчання конкурсний бал обчислюється як сума середньої оцінки за фаховий екзамен та додатковий фаховий екзамен й оцінки вступного екзамену з іноземної мови.

4.7. У разі, якщо вступник *має однакові конкурсні бали* під час конкурсного відбору враховуються *додаткові бали* за участь в олімпіадах, конкурсах, наявність публікацій науково-дослідницького характеру, що відповідають спеціальності.

За участь в професійно орієнтованих олімпіадах, конкурсах, наявність опублікованих праць науково-дослідницького характеру вступник отримує 50 додаткових рейтингових балів незалежно від кількості та обсягу публікацій чи кількості конкурсів (олімпіад), в яких вступник приймав участь. Факт наявності та відповідності змісту публікацій спеціальності встановлюється членами екзаменаційної комісії в процесі розгляду наданих вступником оригіналів або завірених ксерокопій друкованих видань. У випадку, коли надається ксерокопія, копіюванню підлягають усі сторінки, на яких розміщена публікація, а також титульна сторінка і сторінки змісту видання.

5. ПРИКЛАД ТИПОВОГО СИТУАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ

Виробнича потужність підприємства розрахована на випуск 1000 од. продукції в рік, які продаються за ціною 8 тис. грн. за одиницю. Обсяги виробництва продукції дорівнюють обсягу продажів (виручки), тобто 8 млн. грн.

Умовно-постійні витрати складають 1,6 млн. грн, а умовно-змінні витрати (на од. продукції) складають 5 тис. грн.

Визначити:

1. Який прибуток отримає підприємство при зазначених умовах.
2. Який обсяг випуску продукції буде дорівнювати точці беззбитковості (критичному обсягу виробництва продукції).
3. Побудуйте графік беззбитковості та надайте висновки за результатами розрахунків.

Рішення.

1. Розрахуємо який прибуток отримає підприємство.
Собівартість продукції C складається з умовно-постійних та умовно-змінних витрат, а саме:

Умовно-постійні витрати $U_{пост}$ складають 1,6 млн. грн.

Умовно-змінні витрати $U_{зм}$ за рік складуть:

$$5 \times 1000 = 5 \text{ тис. грн або } 5 \text{ млн. грн.}$$

Собівартість продукції C :

$$C = U_{пост} + U_{зм} = 1,6 + 5 = 6,6 \text{ млн. грн.}$$

Прибуток від реалізації продукції:

$$Pr = 8 - 6,6 = 1,4 \text{ млн. грн.}$$

2. Розрахуємо точку беззбитковості.

Критичний обсяг виробництва визначаємо за формулою:

$$Q_{KP} = \frac{U_{пост}}{C_{од} - U_{зм}},$$

де $U_{пост}$ – умовно-постійні витрати у собівартості продукції, грн/рік;

$U_{зм}$ – умовно-змінні витрати у собівартості продукції, грн/од.прод.;

$C_{од}$ – ціна продукції підприємства, грн/од.

$$Q_{KP} = \frac{U_{пост}}{C_{од} - U_{зм}} = \frac{1600000}{8000 - 5000} = 533 \text{ од.}$$

3. Побудуємо графік беззбитковості (рис. 1).

Висновки за результатами розрахунків.

1. При зазначених умовах підприємство отримає прибуток у розмірі 1,4 млн. грн.

2. Критичний обсяг виробництва продукції дорівнює 533 од.

3. За результатами розрахунків побудовано графік, який надає наочне зображення залежності витрат та прибутків від обсягів виробництва.

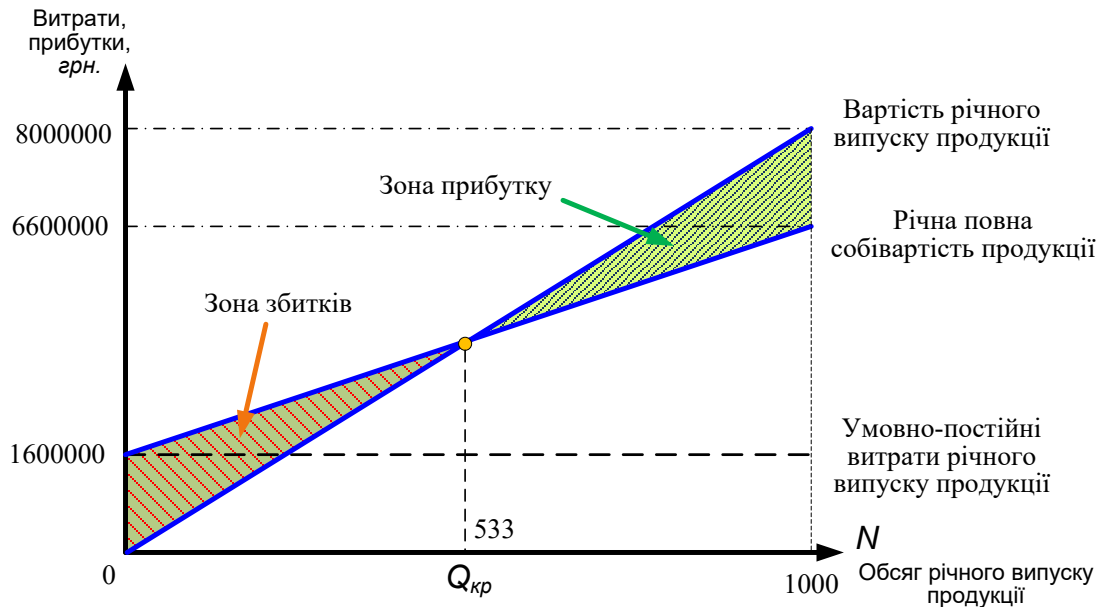

Рис. 1. Залежність витрат та прибутків від обсягів виробництва

5. ЛІТЕРАТУРА

за окремими дисциплінами

Розділ «Національна економіка»

1. Бодров В.Г. Державне регулювання економіки та економічна політика: навч. посіб. / В.Г.Бодров, О.М. Сафронова, Н.І. Балдич. – К.: Академвидав, 2010. – 520 с.

2. Гальчинський А. Інноваційна стратегія українських реформ / А.Гальчинський, В. Геєць, А. Кінах, В. Семиноженко. – К.: Знання України, 2002. – 356 с.

3. Гринів Л.С. Національна економіка: Навч. посібник / Л.С. Гринів, М.В. Кічурчак. – Львів: –Магнолія 2006, 2008. – 464 с.

4. Економіка України: інноваційна стратегія українських реформ: монографія / відп. ред. В.Ф. Бесєдін, А.С. Музиченко. – К.: НДЕІ, 2010. – 523 с.

5. Мельник А.Ф. Національна економіка / А.Ф. Мельник, А.Ю. Васіна, Т.Л. Желюк, Т.М. Попович. – К.: Знання, 2011. – 463 с.

Розділ «Економіка підприємства»

1. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: навч.посібник / В. О. Василенко. – К. : ПУЛ, 2003. – 504 с.

2. Економіка підприємства: навч. посібник / за ред. А.В. Шегди. – К.: Знання, 2005. – 431 с.

3. Економіка підприємства: підручник / М.Г. Грещак, В.М. Колот, А.П. Наливайко та ін.; за заг. ред. С.Ф. Покропивного. – вид. 2-е, перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 582 с.

4. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.

5. Примак Т.О. Економіка підприємства: навч. посібник / Т.О. Примак. – 5-те вид., стереотип. – К.: Вікар, 2008. – 219 с.

Навчальне видання

Методичні матеріали до вступних випробувань на навчання
в аспірантурі за спеціальністю 051 Економіка

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0, 5
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.

*Лист погодження***Випускаючий підрозділ:** аспірантура та докторантура

	<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Розробив	професор	Холод Б.І.		
	професор	Ткаченко В.А.		
	доцент	Дубінський С.В.		

Документ узгоджено:

<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Проректор із забезпечення якості вищої освіти	Шкура І.С.		
Проректор наукової діяльності	Степанова Г.А.		
Начальник департаменту дидактики	Онищенко М.Ю.		
Завідувач аспірантури та докторантури	Куянова С.І.		
Відповідальний секретар приймальної комісії	Бойко Л.Г.		